בה.

א [טוש"ע א"ח סי׳ שכ סעי׳ א [טוש"ע חייח סיי של סעיי יח]: או ב מייי פייט מהלכות שבת הלכה ז: אח ג מיי פייא שם הלכה אח ג מיי פייא שם הלכה

למ ד מיני אם כלכב ני ב ה מיי׳ פ״א מהלכות פרה ם ה מיי פ״ח מהנכות פרה הלכה ג: בא ו מיי פ״א מהל' מעילה הל' ז סמג עשין קמג טוש"ע י"ד סימן שח סעיף

מב ז מיי׳ שם הלכה יב: בג ח מיי׳ פ״ו מהלכות ח מיי' פ"ז מה ערכין הלכה ח:

מד ט טוש"ע י"ד סימן שח סעיף ג: סעיף ג: מה י מיי׳ פ״א מהלי מעילה הלכה י טוש״ע שם:

שיטה מקובצת

לן רב שימי בר חייא משמיה ותיבת אשי נמחק: כן היא ולא והתניא: גן שכיחא ונפרקיה ולפקה: דו שמואל. עי׳ בתוס׳ לקמן (דף ל ע״ל): עי׳ בתוס׳ לקמן (דף ל ע״ל): סן אמר איבעית אימא כי איתרבי שור לגיזת זנבו הוא דאיתרבי אי בעית: ון וכן התולש את השער לראות מקום מום: ז] לכתחלה. ס״א אתולש קאי או דיעבד אלא יזיזנו קאי: זו שלא אלא יזיזנו קאי: זו שלא זיזנו השתא: ען עליו אמרת לא: ין מותר דטעמא משום שאיז: יח נעורת של פשתז ומטלויות רדי שימחות פי ומטלניות כדי שיטוום פי הנקב: יכן הקנה את השיער: יגן מלאכות חסר אחת: ידן עוף לתולשה ולא: טון היא קדושת בדק הבית ש לה: עון לא גזרו ביה רבנן: יון נמי תולש לראות: יתן ובסוף שמונה שרצים: יען לתלוש הנוצה מצואר: כן הכי רב משום אות א׳ נמחק: כה] במתכוין שרי נמוזק: למן במונמין שוי היינו בצמר אבל בנוצה: לכן את הכנף דהיינו אורחיה ואע"ג: לגן ר"ל תולש חייב: לד] שבמעיה חייב לענין: לה] וכן. ס"א וכל קיטוף: לון אהא דאמר דתולש: לון יד הוא ואין: לחן את הכנף כו': לען משום מקים דאית: () לרבותא דאע"ג: (א) ובקונטרס הגיה איפכא: לכן השערות עמהן בלא מתכוין או אלו עצמו: לגן משחיר ומזה מדקדק: טן משודי ומוה מוקוק: (ד) לתקן ואין זה דומה לשאר לשון אין מתכוין . יעלמא דכיון: (ה) גוזז גמור לא חשיב גוזו משום כר הוה לו למשרי: לון תגוז אבל עבר וגזו שריא הגיזה: נו] המוקדשין בהנאה הוא: ל**ה**] דמן בהנאה: לען אסור ליתא חדא דבהא לא מתרצה פירכין דאינו שוחט בשביל הדם אלא להתיר הבשר לכתחלה דמתכוין:

רבינו גרשום

מי אמר רב הכי. דדבר שאין מתכוין מותר: מסוכריא דנזיתא. פקק של צמיד חבית: אסור להדוקיה. משום סחיטה: לסותמו משום סודטה: אפילו לרבי שמעון. דאמר דבר שאין מתכוין מותר מודה דאסור: אמר רב הלכה כרבי יהודה. דאמר דבר שאין מתכוין אסור: כלאחר יד. כלומר שלא לשום עקירה אלא לצורך . שחיטה דאין דרכו בעקירה אלא בגזיזה: את הכנף. של ערף הנוצה: וקוטמו. כמו קוטמו לשנים: והמורטו. הנוצה מקנה שלה: חייב משום גוזז דתולדתה דגוזז הוא: דהיינו אורחיה דכנף בתלישה אבל תלישה דצמר לאו הייוו אורחיה ולאו

מסובריא דנוייתא. פירשנו בפ"ק דכתובות (ד' ו. ד"ה האי) ובסוף יחם (כל כתבי) (שנת קיא. ד"ה האי): דֹהוֹה דיה עוקר דבר מגידודוֹ בדאחר יד. אין ללמוד מכאן שיהא מותר לתלוש יש נולה מלואר של עוף כדי לשחוט בי"ט דהא לעיל 0 פריש דהא דשרי ס הכא משום שאין מתכוין . וללשון ^{ם)} נמי שפירש דאפי׳ במתכוין ^{יאן}

בנולה לא הוי כלאחר יד כדקתני בסמוך בתולש את יכו שי העוף ואע"ג דאין לריך כאן 🕫 נולה והוי מלאכה שאינה לריכה לגופה ° אין ללמוד מלאכה שאינה לריכה לגופה מכלאחר יד: ואמר ר"ל מו חייב משום גווו. תימה מה הוא מקשה אע"ג דלענין בכור לא מחייב ביה משום לא תגוז לענין שבת יש לחייב משום תולדה דגווו ככל עוקר דבר מגידולו בבעלי חיים כמו ⁶ חולין (דף עג.) הושיט ידו למעי בהמה ודילדל עובר שבמעיה לח לענין שבת ש [חייב] ובמוקדשין לא מחייב משום גווז כה וכן קיטוף חייב בשבת משום תולדה דקולר וכן תולש מן המחובר אע"ג דקיטוף לענין קלירה קודם לעומר לא מחייב (פסחים יא.) ולענין לקט בפ׳ ראשית הגז (חולין קה.) ואי הוה מפרשינן הכא דפריך אהא כח דאמרינן דתולש חשוב כלאחר יד הוה ניחא דמייתי ראיה מהכא דלא כלאחר יד כיו ואין הלשון משמע כן מדקאמר ותולש לאו היינו גווז והא תניא התולש את ישרי העוף כו' משמע דפריך אהא דאמרן דמולש לאו היינו גחז: מדרב סבר לה כר' יוםי בן המשולם ר' יוםי סבר לה כרב. דאמר דבר שאין מתכוין אסור שאם היה סובר דדבר שחין מתכוין מותר מנא ליה לרב שיהא הלכה כמותו משום דתולש לאו היינו כגווז דילמא כי שרי ר' יוסי משום דבר שחין מתכוין מותר ותולש היינו גוזז אלא קים ליה לרב יש (משום) דאית ליה לר' יוסי

עיקרן משחיר וראשן מאדים. כך היה כתוב בספרים ויש לפרש דנקט ראשן מאדים לרצותא ם אע"ג שכולה אדומה מבחוד טעונה גזיזה ובקונט׳ לאן גרים איפכא מתוך תוספתה לפרה: גוזז במספרים ואינו חושש. כלומר אפי׳ יגזוז משאר השערות לם בלא מתכוין אף אלו עלמו שיגוח יותר מן הלורך לגירסת הקונט׳ ס ראשן משחיר למ והיה מדקדק דקסבר דבר שאין מתכוין מותר ° ובקונט׳ פי׳ דדייק מהא דשרי משום דאין מתכוין לשום גזיזה אלא לתקן להוא דאין זה כשאר לשון אין מתכוין בעלמא דכיון דבכוונה גוזו במספרים ויש ליישב לפי׳ הקונטרס דהכי פריך וסבר ר' יוסי בן המשולם דבר שאין מתכוין אסור ושרי מטעם דתולש לאו היינו גווו הא אשכחן גבי פרה דאפי׳ במספרים דהוי גוזו להן משום דעושה כדי להכשיר הפרה שרי גבי בכור נמי הוה ליה למישרי בכל ענין כיון דעושה

דבר שאין מתכוין אסור:

מותר ומי אמר רב הכי יוהא אמר רב יו חייא בר אשי משמיה דרב "מסוכריא דנזייתא אסור להדוקיה ביומא מבא בההיא אפי' ר' שמעוז מודה דאביי ורבא דאמרי תרוייהו יימודה ר"ש בפסיק רישיה ולא ימות והא אמר יוב חייא בר אשי אמר רב הלכה כר' יהודה ורב חגן בר אמי אמר שמואל הלכה כר"ש ורב חייא בר אבין מתני בלא גברי רב אמר הלכה כרבי יהודה ושמואל אמר הלכה כרבי שמעון אלא לעולם סבר רב דבר שאין מתכוין אסור ותולש לאו היינו גוזז וביום מוב היינו מעמא דשרי דהוה ליה עוקר דבר מגידולו כלאחר יד ותולש לאו היינו גווז והתניא ייהתולש את הכנף והקוממו והמורמו חייב שלש חמאות ואמר ר"ל יתולש חייב משום גוזז יקוטם חייב משום מחתך ממרט חייב ימשום ממחק שאני כנף דהיינו אורחיה ומדרב סבר כר' יוסי בן המשולם ר' יוםי בן המשולם סבר לה כרב וסבר ר' יוסי בן המשולם דבר שאין מתכוין אסור 🕫 והתניא ישתי שערות עיקרן מאדים וראשן משחיר ר' יוםי בן המשולם אומר גוזז במספרים ואינו חושש שאני פרה דלאו בת גיזה היא פ יוהתניא ילא תעבוד בבכור שורך ולא תגוז בכור צאנך ואין לי אלא שור בעבודה וצאן בגיזה ימנין ליָתן את האמור של זה בזה ואת האמור של זה בזה ת"ל לא תעבוד ולא תגוז אלא שאני פרה דקדשי בדק הבית היא "והאמר רבי אלעזר קדשי בדק הבית אסוריז בגיזה ועבודה ימדרבנן והאיכא איסורא דרבנן (ל) אלא שאני פרה דלא שכיחא מוליחלה ולפקה לחולין וליגזה והדר ליקדשה דמיה יקרין וליעבד לה כדשמואל ® דאמר שמואל ה הקדש שוה מנה השחיללו על שוה פרוטה מחולל שאימור דאמר שמואל שחיללו לכתחלה מי אמר 🕫 איבעית אימא רב סבר לה כר' יוםי בן המשולם ור' יוםי בן המשולם לא סבר לה כרב: ותולש את השער ובלבד שלא יזיזנו ממקומו: אמר רב יאשי אמר ריש לקיש "לא שנו אלא ביד אבל בכלי אסור והקתני עושה מקום בקופיץ מיכן ומיכן תני לקופיץ: וכן יו תולש את השער לראות מום: איבעיא להו לכתחלה זו או דיעבד אמר רבי יוםי רמיה תא שמע צמר המסובך באוזן ר' יוםי בן המשולם אומר תולשו ומראה את מומו ש"מ 'לכתחלה ש"מ אמר רב מרי אף אגן גמי

תנינא וכן התולש את השער לראות מקום מום מאי וכן אילימא שלא 🖻 יזיזו את מקומו השתא ומה שוחם דשחיםתו מוכחת עליו יו לא יזיזנו לראות מקום מום מיבעיא אלא לאו אתולש שמע מינה לכתחלה ש"מ: מתני' שער בכור בעל מום שנשר והניחו בחלון ואחר כך שחמו עקביא בן מהללאל מתיר

לנורך תיקון שחיטה דאין זה חשוב גוזז ומיהו אין פי׳ זה נראה כלל דבכל ענין יכול להקשות בין הוי טעמיה משום דבר שאין מתכוין מותר בין היי טעמיה משום דחולש לאו היינו גווז: **שער** בבור בעד מום שנשר בו^י. כולה הך שמעתא מוכחא דגיות פסולי המוקדשין שרי מדאורייתא ואפי רבנן דאסרי מפרש בגמ' גזירה דלמא אסי לאשהויה והא דדרשינן לעיל (דף ו:) סובח ולא גיזה היינו סובח ולא סגוז ליו וחימה לרבי דאמרי׳ בפרק שני דחולין (דף לו:) גבי על הארץ תשפכנו כמים ההוא למשרי דמן של פסולי המוקדשים לוו הוא דאתא דס"ד הואיל ואסירי בגיזה ועבודה דמן נמי ליבעי קבורה קא משמע לן והיכי מיסק אדעתין לאסור דמן לחבי [בהנאה] משום דאסירי בגיזה ועבודה הא אפי׳ הגיזה עלמה מותרת וכ״ת הא דשריא מדאורייתא היינו בנשר אבל גווז דמתכוין אסור לים חדא דמתכוין דדם כנשר גיזה ועוד אפילו

היינו כנודו: רבי יוסי סבר לה כרב. דאמר דבר שאין מתכוין אסור: שתי שערות. שיש בפרה אדומה: שעיקרן מאדים וראשן משחיר: גוזו. השחור במספרים היינו כדי להכשירו: ואינו חושש. משום גוזו בקדשים דדבר שאין מתכוין מותר: שאני פרה דלאו בת גיזה. משום הכי אינו חושש אבל לעולם דבר שאין מתכוין אסור סבירא ליה: ת״ל לא תעבוד ולא תגוז. ולא תגוז נדרש לפניו ולאחריו ויליף לא תעבוד מלא תגוז: והא איכא איסורא דרבנן. ואמרי בשאין מתכוין אסור. ומשיב התלמוד ואמאי גוזון כשהיא מקודשת הפרה וליחלה על גבי דמים ולפקה לחולין וליגזיה כשהיא חולין:

מוסר. ין משום דטעמה שחין מתכוין הוה: מסוכריה דנוייסה. ברוה של חבית שכורכין סביבותיה נעורת יש ומטלניות כדי שתסתום הנקב יפה: **אסור להדוקיה.** בתוך החבית בכח משום סחיטה ואע"ג דאינו מתכוין לשום סחיטה אסור אפי' לר"ש דאמר במסכת שבת (דף מא:)

דבר שחין מתכוין מותר: ולה ימוח. וכיון דמהדק לה לא אפשר לה בלא סחיטה אבל לפנות את השער אפשר בלא תלישה: הלכה כר' יהודה. אלמא ס"ל לרב דבר שאין מתכוין אסור: בלה גברי. בלה רב חייה ורב חנן: וסולש לאו היינו גווז. להכי אמר רב הלכה כר' יוסי בבכור: כלאחר יד. דאין דרך לתלוש למר אלא לגזוו: הסולש אם הכנף. שתולש נולה גדולה מן כנף העוף: והקוטמו. לחחר שחלשו קטם רחשו: והמורטו. שמחליקה מן הלדדין ומורט מן הקנה ים השער: גווז ומחתך וממחק מארבעים אבות מלאכות יגו במסכת שבת (דף עג.). ממחק מחליק: דהיינו אורחיה. שדרך נולת עוף יח לתלוש ולא לגווה: מדרב ס"ל כדרבי יוסי. לגבי בכור דתולש לאו היינו גוזו: ר' יוסי נמי סבר לה כרב. דדבר שחין מתכוין אסור: ה"ג עיקרן מאדים וראשן משחיר. וכן בתוספ' דמס' פרה (פ"ב ה"ד): גווו. את הראש שמשחיר במספרים ומשייר מן המאדים ואילך ואינו חושש משום גיזה בקדשים אלמא משום דאין מתכוין לשום גיזה אלא לתקן שרי. שתי שערות שכולן שחורות פוסלות בפרה לגמרי אבל עיקרן מאדים וראשן משחיר אפשר בתקנה: דלאו בת גיוה. שאין לפרות למר הלכך לא אסירא בגיזה: לא סעבוד ולא סגוו. וי"ו מוסף על ענין ראשון וילמדו שניהם זה מזה: דקדשי בדק הבים היא. שח(ב) ל) (ויש לה) דהא אינה קריבה למזבח הלכך מותרת בגיזה: דלא שכיחא. ומילתא דלא שכיחא לא גזרו שו רבנן: דמיה יקרים. ואין דמיה כל כך מזומנים לחללה עליהן: לקופיץ. לצורך הקופיץ: לכסחלה. קאמר והאי וכן אתולש קאי דכי היכי דמותר לתלוש לצורך השחיטה דהא פשיטא לך0 דרישא לכתחלה קאמר הכי נמי יוו לראות מקום המום או דיעבד האמר והאי וכן אלא יזיזנו קאי והכי קאמר וכן מי שתלש את השער לראות את מקום המום נמי לא יזיזנו ממקומו: המסובך באוון. ובאוון היה מום: דשחיטתו מוכחת עליו. דלחו לגיזה לאו 464 המולש. : איכוון ולכתחלה קאמר: בותבר' מסיר. בהנאה לכהן: הלמר

 ל) שבת קיא. ע"ש מנחות ו.
ע"ש, כ) שבת עה. קג. קיא:
קיז. קכ: קלג. קמג. סוכה לג:
כתובות ו. בילה לו., ג) [לקמן לד. שבת קיא:ן, ד) שבת עד: [תוספתא דענת פ"י הי"ג], ה) ותוספתא דפרה ספ"ב ה) [מוספתח דפרה ספ"ב ע"ש], ו) [מולין קלו.], ו) [לעיל יד. חולין קלה.], ה) ערכין כט. ממורה כו: וש"ג, ש) [ערכין כט. מעילה יד:], י) ל"ל אסי, כ) ל"ק מ"ו, ל) בס"ח: לו. זמונה שרלים, כ) פירשתי ס) שני נמי שפירשתי ע) הכנף ל"ק, פ) לנולה צ"ק, ל) נשבת קו:ן, ק) ל"ק, ר) צ"ל הכנף, ש) אם יגווו צ"ק, ס) וראשן משחיר ומהא מדקדק צ"ק, א) ואין צ"ק, ב) צ"ק,

תורה אור השלם

1. כָּל הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוְּלֵד תְעֲבֹד בַּבְכֹר שׁוֶרֶהְּ וְלֹא תִקְבִישׁ לִיִּיְ אֱלֹהָיִהְ לֹא תִעֲבֹד בַּבְכֹר שׁוֶרֶהְּ וְלֹא יָּגֹז בְּבוֹר צֹאגָף: דברים טו יט

הגהות הב"ח

(מ) גב' והאיכא אימורא (ח) גבר והחיכת חיקורת דרבנן שאני כל"ל וחיבת אלא נמחק: (ב) רש"י ד"ה לקדשי נדק הבית היא דין קדשי בדק יש לה דהא:

גליון הש"ם

. גם' והתניא שתי שערות. עיין פ״ב מ״ה לפרה: תום' ד״ה דהוה וכו' אין ונום היו החור וכו אק ללמוד מלאכה שאין צריכה לגופה. עיין ענת דף מן ע"ב תוספות ד"ה דכל: ד"ה גוזו וכו' ובקונמרם ו"ה גוד וכוי ובקונטרם פירש וכו'. עיין לקמן דף לד ע"א תוספות ד"ה אילימא:

מוסף רש"י

מסוכריא דנזייתא. סתימת נקב גיגית שמוליחין השכר לרך הנקב וסותמין אותו בבלאי בגדים (כתובות ו.) מפני בלמה כנדים (בחובוחדו) מפני שחין הנקב שוה (שבת קיא.). אסור להדוקיה. בנקב משום סחיטה ואע"ג דלא קא מכוין לסחוט (שם). בפסיק רישיה ולא ימות. נחומר רישיה ודא יכות. בחומר אחמוך ראש בהמה זו בשבת ואיני רוצה שממום, דכיון דאי אסשר שלא תמות כמתכוין חשיב ליה, וכי אמרינן דבר שאין מסטין מוסר כגון היכי דאפשר ליה בלא איסור, כגון דאפשר ליה בלא איסור, כגון גורר אדם מטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חרץ, ואע"ג דאיכא למיחש חרין, ואע"ג דאיכא למיחש דילמא עביד חרין, כיון דלא מתכוין להכי ואפשר לגרירה בלא חרין, כי עביד נמי חרין דהוי מלאכה גמורה לא מיחייב, אבל היכי דודאי עביד מולה (סוכה לג:). מתני בלא גברי. מתני לה לפלוגתא דרב ושמואל בלא אמוראים האומרים משמם, אלא הם יסותרים משתם, תכם הם עלמם נחלקו בה (שבת קיא:). התולש את הכנף. נולם גדולה מן כנף העוף (שבת עה.). והקוטמו. לחסר שתלשו חותך ראשו שהוא דק וראוי להניחו בכר וכסת (שם). ורמורטו. ללד זנבו שהוא קשה מורט שערו מכאן ומכאן קשה מורט שערו מכחן ומכחן ומשליח הקנה ונותן השער ומשליח בכר וכסת (שחם, שחדיללו על שוה פרוטה מחולל. דאין אולה להקדש דכתיב (ויקרא אולה להקדש דכתיב (ויקרא שוה שרוטה מאולה להיכי היכי דאימעועי שמואל דכי היכי דאימעוע מאולה אומינוניו ווי תדנווניו מדנווניו מדנווניון מדנווניון מדנווניון מדנווניון מדנוון מדווון מאונאה אימעיט נמי מביטול מקח (קדושין יא:) וטעות נמי ליכא למימר בהו דמאן טעה (ב"מ נו.).